

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1047

Vragen van de leden **Kostić** en **Teunissen** (beiden PvdD) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over *de Joint Letter of Intent met Tata Steel* (ingezonden 28 januari 2026).

Mededeling van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 9 februari 2026).

Vraag 1

Kunt u zich uw antwoorden op onze eerdere vragen over Joint Letter of Intent (JLol) nog herinneren?¹

Vraag 2

Welke mogelijkheden worden onderzocht om toch eerder tot gedwongen sluiting van de zwaar verouderde, vervuilende en lekkende Kookgasfabriek 2 (KGF2) over te gaan, aangezien daar al jaren de regels worden overtreden en Tata Steel zelf zegt dat ze niet aan alle regels kunnen voldoen?

Vraag 3

Klopt het dat in de huidige plannen Kookgasfabriek 1 (KGF1) en Hoogoven 6 nog tot 2045 open zullen blijven en kolen zullen blijven gebruiken? Wat vindt u van deze tijdslijn, gezien de belangen van milieu en de gezondheid van omwonenden?

Vraag 4

Wat vindt u ervan dat de AMVI aangeeft dat de financiële modellen en bijbehorende aannames nog niet in een finale fase waren toen zij hun advies moesten schrijven?

Vraag 5

Welke onafhankelijke instantie beoordeelt de business case en de aannames die zijn gemaakt en kunt u ons die beoordeling sturen?

¹ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

Vraag 6

Wat gebeurt er met Project Roadmap+ als de maatwerkafspraken niet door zouden gaan? Zijn het Project Roadmap+ en de maatwerkafspraken nou wel of niet met elkaar verbonden, aangezien in de JLOI wordt aangegeven dat deze wordt uitgevoerd zonder staatssteun, maar u in uw antwoord op vraag 17 aangeeft dat «Wanneer de maatwerkafpraak is ondertekend, is TSN gebonden aan de realisatie van de projecten binnen Roadmap+»?

Vraag 7

Komt er nog een advies van de AMVI en Expertgroep Gezondheid IJmond over de definitieve JLOI, gezien het feit dat deze twee adviesorganen aangeven dat er nog «belangrijke documenten en modellen» ontbraken toen zij hun advies moesten geven over de concept JLOI?

Vraag 8

Wat is het oordeel van de Expertgroep Gezondheid over de laatste versie van de JLOI precies? Heeft de Expertgroep u op wat voor manier dan ook (via de ambtelijke weg of anders) daarover iets te kennen gegeven?

Vraag 9

Gezien het recht op informatie voor Kamerleden en het feit dat de Kamer heeft uitgesproken dat het kabinet alle adviezen van Expertgroep Gezondheid moet opvolgen, kunt u ervoor zorgen dat wij nu alsnog een reactie van de AMVI en Expertgroep Gezondheid IJmond krijgen op het definitieve JLOI? Zo nee, waar bent u bang voor?

Vraag 10

Kijkende naar uw beantwoording van onze eerdere vragen over de JLOI, hoe rijmt uw vermelding van stikstofuitstoot in 2024 voor Tata Steel Nederland (5,3 kton) met de vermelding in het jaarverslag van het bedrijf (5,065 kton)?² Wat is de bron voor uw gegevens en hoe is het verschil te verklaren?

Vraag 11

Hoeveel is de verwachte jaarlijkse stikstofuitstoot van Tata Steel nadat de DeNO_x installatie bij de pelletfabriek in werking is gesteld? Gegeven dat de uitstoot in 2024 5.0 of 5.3 kton was en de DeNO_x een «significante vermindering»³ in de stikstofuitstoot zou moeten betekenen, hoe ambitieus is een doel van 4.0 kton per jaar dan nog, zeker gezien er sprake is van een stikstofcrisis die ten koste gaat van o.a. gezondheid en woningbouw?⁴

Vraag 12

Gezien het een gegeven is dat de huidige uitstoot van fijnstof (PM10) van Tata Steel IJmuiden nu 418 kton is⁵, waarom staat er dan in de JLOI⁶ dat de doelstelling om de maximale uitstoot van PM10 naar 467 een reductie zou zijn?⁷

Vraag 13

Klopt het dat met deze grens Tata Steel eigenlijk meer PM10 mag emitteren dan ze nu doet?

Vraag 14

Hoe komt u bij de cijfers die u eerder met ons deelde over de benzeenuitstoot van 19,8 ton in 2024 als uit het eMJV⁸ blijkt dat de uitstoot 28,2 ton is? Voor zink staat in het eMJV 19,9 ton (ipv 14,6) en lood 1,07 ton (ipv 0,8), dus waar zit het verschil in precies?⁹

² Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

³ Artikel 11.10, JLOI

⁴ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

⁵ <https://www.tatasteelnederland.com/en/sustainability/emissions/particulate-matter-and-air-quality>),

⁶ Artikel 3.2.a.iii, JLOI

⁷ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

⁸ https://odnzk.nl/wp-content/uploads/2025/10/eMJVReport-2024_TS_gelakt_geanonimiseerd.pdf) – pagina 278

⁹ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

Vraag 15

Kunt u de tabel op p. 12 en 13 van uw eerder antwoorden op onze vragen aanvullen met daarin de bronvermelding van de data?¹⁰

Vraag 16

Hoe verklaart u het verschil tussen de 6,8 Mton/jaar¹¹ en de 5,86 Mton/jaar¹²?

Vraag 17

Wat vindt u ervan dat de afspraken met het staalbedrijf uit het milieuconvenant van 1992 over reductie van bepaalde schadelijke stoffen in 2010, voor een groot deel niet zijn nagekomen en zelfs anno 2026 nog niet? Wat zegt dit over betrouwbaarheid van afspraken met zulke bedrijven?

Vraag 18

Wat vindt u ervan dat voor zeer schadelijke stoffen, zoals benzeen, een reductie van 97,5% in 2010 was beloofd, maar dat de emissie van benzeen in plaats daarvan flink is gestegen?

Vraag 19

Hoe komt dit over op omwonenden denkt u, en wat doet dat met het vertrouwen in de overheid en het staalbedrijf? Heeft u omwonenden hierover gesproken en over hun ervaringen met het gedrag en beloften van het staalbedrijf? Zo ja, wat hebben ze u meegegeven? Zo nee, waarom niet?

Vraag 20

Hoe is daar door de tijd heen gemonitord en onafhankelijk gemeten of aan de afspraken werd voldaan en welke concrete stappen heeft het Rijk steeds gezet om er ook op toe te zien dat de afspraken werden nagekomen? Heeft het Rijk ooit iemand aangesproken op het niet nakomen van het milieuconvenant en zo ja, hoe en wanneer precies? In het kader van informatierecht van Kamerleden, kunt u een overzicht met een tijdlijn sturen over alle stappen en besluiten die hierover in de loop van tijd zijn gemaakt, zodat we kunnen leren van het verleden nu het kabinet voornemens is weer nieuwe afspraken aan te gaan met de staalfabriek?

Vraag 21

Welke lessen trekt u over betrouwbaarheid van afspraken maken met de staalfabriek, aangezien duidelijk is dat veel afspraken uit het milieuconvenant uit 1992 nu nog steeds niet zijn gehaald, laat staan in 2010 toen ze al behaald hadden moeten worden?¹³

Vraag 22

Waarom geeft u in uw eerdere antwoorden aan dat het milieuconvenant uit 1992 niet afdwingbaar is, terwijl ten tijde van het ondertekenen van het convenant werd aangegeven dat de afspraken zijn gemaakt zodat de Minister de bedrijven niet via wetgeving tot maatregelen hoefde te dwingen¹⁴, ¹⁵?

Vraag 23

Kunt u toegeven dat het achteraf gezien niet de beste zet was om het milieuconvenant op die manier af te sluiten en dat het beter was geweest om maatregelen wettelijk af te dwingen?¹⁶ Zo nee, waarom leert u niet van het verleden?

¹⁰ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

¹¹ MER, deel B, pagina 10

¹² AMVI-advies, pagina 8

¹³ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450

¹⁴ bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/1992/03/10/milieuconvenant-basismetalaal-rond-7135889-a1158138#/handelsblad/1992/03/10/#118>

¹⁵ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450.

¹⁶ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 450

Vraag 24

Kunt u toezeggen dat aan een op te zetten metaaltafel ook vertegenwoordigers aan zullen sluiten van omwonendenorganisaties en milieuorganisaties zoals, Gezondheidop1, Frisse Wind, Dorpsraad Wijk aan Zee, Greenpeace en Urgenda?

Vraag 25

Klopt het dat volgens eigen inschatting van Tata Steel Nederland er jaarlijks ongeveer 100 miljoen kilo kolen en ijzererts verwaait vanaf het terrein in IJmuiden¹⁷? Zo ja, wat vindt u hiervan? En wat betekent dit voor de gezondheid van omwonenden? Wat zijn de effecten op het milieu (graag met bronvermelding onderbouwen)?

Vraag 26

Waar baseert u uw opmerking op dat een maatwerkafpraak een «flinke verbetering voor de gezondheid te kunnen realiseren» als er nog geen gezondheidseffectrapportage (GER) is en de Expertgroep Gezondheid IJmond zegt «De inschatting van de Expertgroep is dat de gezondheidsverbetering op basis van deze JLOI beperkt zal zijn»¹⁸? Kunt u uw mening onderbouwen met wetenschappelijke conclusies en onafhankelijke experts en daarvan de stukken naar ons sturen? Zo nee, kunt u dan stoppen met zelf bepalen wat «flinke» verbeteringen zijn voor de gezondheid van omwonenden die jarenlang door de overheid zijn genegeerd?

Vraag 27

Hoe staat het nu met het tijdelijk verbod op staalslakken en de stop op gebruik van staalslakken bij waterwerken van het Rijk, zoals bij de Ooster- en Westerschelde? Welke reactie is er vanuit de Europese Commissie hierop gekomen en wat betekent dit voor het gebruik ervan?

Vraag 28

Nu een aantal gemeenten hebben besloten om helemaal te stoppen met toepassing van staalslakken, kunt u andere gemeenten in het land er ook actief op wijzen wat hun mogelijkheden zijn om ook ermee te stoppen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 29

Kunt u in ieder geval bevestigen dat u gemeenten niet heeft afgeremd of zult afremmen in het instellen van een verbod op toepassing van staalslakken en dat u de wens van gemeenten om meer te doen om milieu en gezondheid van hun burgers te beschermen respecteert?

Vraag 30

Wordt in de business case van Tata Steel rekening gehouden met het permanent worden van het huidige tijdelijke verbod op specifieke toepassingen van staalslakken of hebben ze aangenomen dat dit verbod op termijn wordt opgeheven? Welke invloed zou een permanent verbod hebben op de business case van Tata en op de JLOI?

Vraag 31

Klopt het dat er 1,066 miljard euro van de begroting van het Ministerie van Financiën zal worden overgeheveld naar het Klimaatfonds om de maatwerksubsidie te kunnen geven? Waarnaar refereert u precies met «de aanvullende post bij het Ministerie van Financiën» waar dit geld staat?

Vraag 32

Deelt u de mening dat het bewust verhullen van het beschikbare budget in andere posten dan de daarvoor bestemde post voor Maatwerkafspraken binnen het Klimaatfonds in strijd is met het universaliteitsbeginsel in de comptabiliteitswet? Waarom is het geld niet gewoon gereserveerd op de daarvoor bestemde plek?

¹⁷ MER, onderdeel B, pagina 31

¹⁸ AMVI-advies, pagina 38.

Vraag 33

Waarom is er zoveel gebrek aan transparantie over waar het geld voor Tata vandaan moet komen tegenover de Kamer en de burgers, die dat geld moeten ophoesten?

Vraag 34

Waarom denkt u dat Tata Steel Limited als moederbedrijf niet bereid is een 403-verklaring te tekenen?

Vraag 35

Wat betekent het voor de Nederlandse burgers dat het Indiase bedrijf niet garant staat voor de leningen en verplichtingen die de Nederlandse dochter aangaat?

Vraag 36

Wat vindt u ervan dat de board van Tata Steel India aangeeft¹⁹ dat er pas na 2035 getest zal worden met verschillende energiedragers (o.a. waterstof) terwijl in de JLoI staat dat dit vanaf 2032 toegepast zal worden? Waarom wordt überhaupt zo laat getest?

Vraag 37

Wat vindt u ervan dat de board van Tata Steel India spreekt²⁰ van «veranderingen in beleid» voor bijvoorbeeld nettarieven als «voorwaarden voor maatwerkafspraken? Hoe strookt dit met uw opmerking dat hier geen budget voor is?

Vraag 38

Gezien het nieuwe onderzoek naar de schadelijke effecten op de gezondheid van mensen van dioxines, bent u nog steeds van mening dat de grote toename in de uitstoot van dioxines na het «Groen» Staalplan «niet per definitie onverantwoord» is (antwoord op vraag 40)? Zo ja, waar baseert u dit op en welke recente adviezen van gezondheidsexperts?²¹

Vraag 39

Wat wordt de maximale productiecapaciteit van Tata Steel na uitvoering van het «Groen» Staalplan?

Vraag 40

Waarom neemt u een CO₂-emissiereductie van 19% mee als resultaat van de maatwerkafspraken als Tata zelf aangeeft dat «het de ambitie van Tata Steel is om na realisatie van dit voornemen ook over te gaan tot vervanging van Hoogoven 6 en de productiecapaciteit terug te verhogen»?²²

Vraag 41

Kunt u bevestigen dat uit het milieujaarverslag 2024²³ van Tata Steel blijkt dat de uitstoot van schadelijke stoffen als lood, arseen en benzeen in 2024 tot ruim drie keer hoger was dan in voorgaande jaren werd vastgesteld?

Vraag 42

Kunt u bevestigen dat er sprake kan zijn van onderrapportage door Tata Steel, wat strafbaar is onder de Wet op de Economische Delicten?

Vraag 43

Bent u zich ervan bewust dat de Omgevingsdienst vaker heeft geconstateerd dat beweringen van Tata Steel over uitstoot niet kloppen en dat zelfs de Reclame Code Commissie Tata Steel hierover op de vingers heeft getikt? Wat vindt u daarvan? Wat zegt dat over betrouwbaarheid van Tata Steel?

¹⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=vcl6DEzr0PA>, minuut 46.22),

²⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=vcl6DEzr0PA>, minuut 47.24

²¹ bron: <https://www.nrc.nl/nieuws/2025/11/27/europeanen-krijgen-te-veel-dioxines-binnen-staat-in-een-conceptversie-van-rapport-europese-voedselautoriteit>

²² MER deel B pagina 9

²³ OD NZKG: Tata Steel rapporteert hogere uitstoot in Milieujaarverslag 2024 – Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Vraag 44

Wat vindt u ervan dat de Omgevingsdienst het gedrag van Tata Steel «opportunistisch en calculerend» heeft genoemd?

Vraag 45

Erkent u dat dit soort gedrag van bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen, erom vraagt dat de overheid meer regie neemt, meer controle krijgt en meer inzet op onafhankelijk, continu, fijnmazig en zoveel mogelijk real time meten van gevaarlijke stoffen en deze data zo veel mogelijk openbaar beschikbaar maakt, zodat snel en goed gecontroleerd en gemonitord kan worden en ook burgers op elk moment kunnen zien wat in hun omgeving wordt uitgestoten (ook in lijn met motie-Teunissen c.s., Kamerstuk 28 089, nr. 302)? Zo nee, hoe gaat u dan volledige transparantie waarborgen en garanderen dat bedrijven niet meer kunnen spelen met cijfers, meetapparatuur en meetresultaten?

Vraag 46

Ziet u het grote belang van snel toegankelijke inzicht in de volledige uitstoot van Tata Steel en de uitvoering van de opdracht van de Kamer (zoals verwoord in motie-Teunissen c.s.) om af te wijken van de reguliere processen rondom metingen en om zo snel mogelijk te zorgen voor onafhankelijk, continu en fijnmazig meten van gevaarlijke stoffen bij Tata Steel, inclusief het voor handhaving benodigde cameratoezicht en deze data zo veel mogelijk openbaar beschikbaar te maken? Hoe gaat u daar precies voor zorgen en welk tijdspad met deadlines hoort daar precies bij? Wat wilt u hierover in de maatwerkafspraken opnemen?

Vraag 47

Kunt u deze vragen één voor één en zo snel mogelijk beantwoorden en in ieder geval voor het plenaire Tata Steel debat over de JLoI?

Mededeling

De vragen van de leden Kostić en Teunissen (beiden PvdD) over de Joint Letter of Intent met Tata Steel (2026Z01634) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. Vanwege de benodigde interdepartementale afstemming kan de beantwoording niet binnen de gestelde termijn naar de Kamer worden verzonden. Ik zal de Kamer, mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen doen toekomen.